

spočala až 10. května a skončila 10. listopadu. Tě doba bývala by též fixativní obchodní výstavě, neboť máme jest, že letošní květen byl plně vychrazen a návštěvné výstavy nepřítivní; kdyby ten měsíc byl vykazati mohli tatáž návštěva, jakou vykazal první měsíc výstavy pařížské, bývala by obchodní ovšem i tu zastihla. Orkem padá na váhu i okolnost, že vstupné do výstavy chicagské obnášelo 50 centů, včetně sn i v neděli, bez výminky, kdežto v výstavě pařížské bylo pouze 10 centů, v neděli a za jiných příležitostí pouze poloviční, tedy 5 centů. Porovnání návštěvy obou výstav nám následuje:

	Chicago.	Paříž.
květen	1,531,984	2,610,813
červen	3,577,874	4,338,869
červenec	3,977,502	4,544,196
srpen	4,687,708	4,977,092
září	5,808,942	5,346,705
říjen	7,945,430	4,820,869
listopad	1,610,810	

Výstava philadelfická roku 1876 nám nesnese nijaké porovnání; tu nastřídalo pouze 9,910,066 osob. V ohledu finančním jest výsledek nem lepš, než byl před 3 měsíci. Tehdy mělo se za to, že stávní společnost nevyvázne z úkolu a že ztraceno bude vše co koncionáři a město k zřízení výstavy přispěli. Váak poslední měsíc byl nástupem hojných příjmů, tak že buďlou nejen dluhy splaceny, nýbrž koncionáři mají ještě naději na obdržení nazpět 15 až 20 procent peněz za akcie zaplacených. Posud ovšem nejsou účty uzavřeny a nebudou až někdy napřesrok, proto také nelze posud přesně podrobnosti udati. Za vstupné přijalo se kol 10½ milionu, od koncesionářů přes 3½ milionu, tak že z těchto dvou zdrojů byl příjem přes 14 milionů dol. Naproti tomu zřízení budov atd. stálo 19 milionů a správa a řízení 7 mil. Zábavná část výstavy, Midway Fairance, počala se bourati hned po uzavření výstavy. Na výstavisti nastním se skládá, balí a připravuje stávkám. Budovy počnou se bourati ovšem až budou vyklizeny. V jara snad nezůstane ani památka "bílého města", avšak v dějinách pokroku lidstva bude mu místo doba trvalé vykazáno.

Shermanův zákon zrušen.

V číhéměstném skoro parlamentním zápase dospěl kongres ku zrušení onoho článku Shermanova zákona, který ukládá povinnost platit pokladny o koupi 4½ mil. stříbrna každým měsícem. Spas tento jest čtenářům našim známým. Hned jak zasednul kongres dne 7. srpna ku zvláštnímu zasedání, bylo patrným, že straně demokratické jeví se zákon roztržka; že část demokratické většiny část poslanců, nesouhlasně prohlášením zásad vlastních, přijatém na sjezdu chicagském a s náhledy presidenta, i jim všemožný odpor klásti. Se také stalo. Demokraté v ústavně poslanceké vzpřáli se k zrušení zákona Shermanova a docleho téhož pro trojtýdenní zápas přes houževnatý odpor straně demokratů pouze jen porážku republikánských.

U ovšem předloha přišla před kongres kde zápas trval déle, plně úspěšně. V senátu totiž neznamenatelného pravidla, dle kterého debata mohla být ukončena, když jest tato úplně neobmezená, tak že stříbrnáčenci mohli do nekonečna protahovati a skutečně protahovali. Táž debata mezi demokraty byla v senátu v této v senátu, jako v sněmovně. Na týden před odhlasování zákona se již, že došlo mezi republikánci a usnešení o něj neprospěšným návrhu, dle kterého by se aspoň částečně v kupování

váak stříbrna pokračovalo. Váak kompromis ten rozbil se o neústupnost presidenta, který dal svým stoupencům na jevo, že neschválí nic jiného než bezvýhradně zrušení článku o koupi stříbrna. Tu konečně většina demokratických stříbrnáčnicků povolila a v pondělí dne 30. srpna dospělo se ku hlasování. Výsledek byl dle očekávání. Předloha prošla 43 proti 32 hlasům. A tu opět rozhodovali republikánci, tak že ani v senátu bez jejich přispění nebyla by dosáhla předloha většiny. Pro zrušení hlasovalo 20 demokratů a 23 republikánů, proti, 19 demokratů, 9 republikánů a 4 populistů.

V senátu byla předloha opravena připojením dodatku, že oba kovy, stříbro i zlato, mají zřetát nařízením vlády se ukládat, používati stříbrna co možno nejvíce k tomu účeli. Následkem tohoto dodatku musila předloha znovu do sněmovny, za účelem schválení dodatku, jehož se jí hned v den následující dostalo, až se bez tuhého odporu se strany stříbrnáčnicků. Po přijetí předloha předloha presidenti, který jí hned podepsal, tak že jest již platným zákonem. — Jak z dodatku k předloze v senátu připojeného vysvítá, neznamená přijetí zrušení zákona o koupi stříbrna snad zamítnutí stříbrné měny. Ba i kdyby dodatku toho nebylo, neznamenalo by zrušení koupě stříbrna zamítnutí měny stříbrné a dodatek jest pouze jen dalším ujištěním, že to obmýšleno není. Co má se dočísti, jest totožný stav, jaký panuje ve Francii. Tam koluje a udržuje se v plné ceně vedle měny zlaté, měna stříbrná, dříve ražená, a sice poměrně lehčí než zde, totiž v poměru 15½ k 1, váak nerazí se žádná nová měna více, jelikož národ francouzský ví, že jen jistou míru měny stříbrné může na plné ceně udržeti a když by míra ta přestoupena byla, že by klesla pod plnou hodnotu a konečně na hodnotu kovu samého. Totéž musilo by se ovšem státi všude, zde jako jinde a právě proto, že vláda naše má již stříbrna skoro tolik co je v oběhu zlatá a vznikla obava, že stálým množením jeho hrozí nebezpečí a že nebude lze je v plné ceně udržeti, naléháno na zastavení další koupě. Váak žádné stříbro nalezají se v oběhu, buď co stříbrné dolary, aneb co certifikáty, nebude ztahováno, aneb platnosti zbaveno a budeme mít skutečný bimetalismus, měnu zlatou i stříbrnou a obě plnocenou v oběhu.

Následky ovšem různě se posuzuje. Stříbrnáčenci soptí strou a ohněm a předpovídají úplnou záhubu celé zemi, jak obchodně tak i politicky. Demokraté slibují si, že rázem zlepší se poměry a pomine tiseň. Střízliví lidé, k nimž my se počítáme, neodávají se ani obavám, ani velkým nadějím. Vložili jsme nejednou, že sice neustálé pokračování v koupi stříbrna bylo by musilo uvésti zemi do nebezpečných finančních zmatků a konečně ku vytlačení měny lepš, zlaté, měnou stříbrnou, znehodnocenou. Zároveň vložili jsme, že nynější tiseň nezavinilo pouze a jedině kupování stříbrna. Proto také jsme toho přesvědčení, že zastavením koupě nevrátí se dřívější staré, — s porovnáním s nynějšími skutečně "zlaté" časy. Nebezpečí hrozící z neustálého hromadění stříbrna v ceně klesajícího je zažehnáno, ale pokud též nebude přemysl uveden do starých kolejí, nebudou staré časy. A po cestě demokratické průmysl náš nedojde dle.

Záslna vítězí.
Chceme říci našim občanům, že po léta prodáváme dr. Kinga New Discovery proti soucáním, dr. Kinga New Life Bilkky, Bucklen's Arnica Salve a Electric Bitters, a nikdy neměli jsme na skládě léky, jež by se tak dobře prodávaly a tak uspokojovaly. Nezdáráme se rušiti za ně vždy a vrátíme peníze, pakli dobrý výsledek nenastane. Léky tyto získaly si oblibu jediné svou zásluhou. Na prodej u Goodman & Co., lékárníků v Omaha, Neb.

O nás pro nás.

Veškeré úřady a vrstvy společnosti se spojují a organizují za účelem zřízení zde, aby dosáhly většího blaha, nežli v jakém se ocitují panujícími poměry, jinde opět ku vzájemné podpoře a podobně. Pozorujeme-li poněkud blíže poměry mezi různými národnostmi, jež tvoří jakýs celek v celku, seznáme, že členové těchto národností na vzájem spíše drží dohromady, jak v ohledu spolkové, politického, národního, tak především v obchodě. Oni nenadělají si mnoho hmoty, nicméně váak kdykoliv jedná se o podporu obchodu jejich vlastního kraja jsou všichni hned za jedno. Počátečníkovi obyčejně zvláště pomáhají a pravým vzorem k tomu mohli by nám býti věru Izraelité. Podpora obchodníků, krajanů není věst tak nepatrnou, jak snad by se na první pohled zdálo, není k tomu potřeba zvláštní snah organizace, alebrž podle našeho náhledu každý našinec již za svou povinnost považovati by toho měl, aby věc, předmět, jež koupiti může u krajana obchodníka, koupil u krajana. Tím podporuje se obchod český vzrůstá, a se vzrůstem českého obchodu i zájmem našim národním lepš podporu zajistiti lze. Nemůžeme si toho upříti, že vždy jednali se o podporu té, aneb oné dobré věci národní, že v prvé řadě apeluje se na české obchodnictvo. A toto české obchodnictvo, pokud víme ze zkušenosti z mnohých větších měst Čechy hodně obydlených i osad menších, až dosud svědomitě konalo svou povinnost. Nahlédnete jen v různé seznamy dárců na veliké ty naše podniky, přehledně si záznamy sbírek k účelům álechetným a přesvědčíte se snadno o pravdě slov našich.

Soutěž, která malému obchodníkovi se všech stran hrozí, jest ovšem účinkem hospodářského vývoje celého společenského ústrojí. Výrobní způsob vstupuje v novou vyšší formu, ve které veškeré vymoženosti lidského ducha dochází svého ocenění. A tak i malý obchodník musí napnouti veškeré síly, aby stávajícímu běhu věcí, se nejvíce se přispůsobil. Českému obchodnictvu v zemi této pak tolik přiznati dlužno, že namoze dokázalo spůsobit svou, ano ve větších městech, jako v Chicagu, Clevelandu a jinde český obchodník těší se i přiznati cizinců nezměrné pro vřidnou svou obsluhu a svědomitě jednání i obsluhování. Pakli cizinec obchodování krajana našeho uznává a jej podporuje, proč neměli bychom býti my v řadě prvni, abychom českému obchodu pomohli? Jestli jest pravdou, že prospěch jednotlivce jest prospěchem býti může celku, pak již na prospěch toho našeho celku nutno nám v podpoře českého obchodu co nejvíce se činiti, již proto, že soutěž jest veliká a cizina naplná veškeré síly, aby našeho zákaznictví si zjednala. Firmy cizí, druhů jakýchž mezi námi není, jež s námi obchodují a věci naše při každé příležitosti podporují, zasluhují svým rovněž naším patronáží. Přednost náleží však krajanu. Mnohý Američan velkoobchodník rád s obchodníky Čechy ve spojení vstupuje, znát je jako poctivce, (až na malé výminky tu a tam se vyskytnou) a ví, že povinnostem svým vždy hledí učiniti za dost. Jestli takto soudí Američané, obchodníci, tož nezbývá nám, nežli dle úsudku tohoto jejich se držeti. Ceny u českého obchodníka, ano i výběr mnohdy bývá zrovna takový, jako u souseda Němce, ale některý našinec raději dojde k onomu Němci na koupi spíše, nežli k Čechovi. Proč? Poněvač prý již ten Čech dosti má. Důvod to ovšem nemístný, avšak tu naši povahu nejlepě ilustruje.

Obchodník každý vede zajisté obchod svůj k vůli zisku, a aby si

pojistil odběratele, zákaznky snaží se jim ve všem vyhověti a trvale si je nakloniti. A právě na této vynikající vlastnosti důlno zakládati, že český obchod s Čechy vedený tím spíše vyhověti může všem požadavkům kupujícího, poněvač kupující požadavky své bez jakéhokoliv pochybení a zcela určitě na jevo dáti může. "Svůj k svému!" budí tedy i u věci této našim hrdlem, čím lépe bude prospívati český obchod, čím více budeme ho podporovati, tím větší budeme také naň moči klásti nároky, když jednati se bude o toliké účele národní, co učiníme na prospěch českého obchodu, jako bychom činili na prospěch celé národnosti, neboť prospívající obchod, uvědoměný národní a pokrok všeobecný nejlepší je svou odporučením nám před tvář přines posuzující ciziny.

Hospodář.

Sedmnácté číslo třetího ročníku Hospodáře vyšlo dne 1. t. m. a možno o něm směle tvrditi, že druž se důstojně ku všem doposud vydaným. Obsah hojně původní látky jest velepoučný a cenný pro každého zemědělice, ano i laik nalezne v něm mnoho a mnoho zajímavého. 23 delších článků, přes 60 drobných rad a pokynů, bohatá Hovorna, dopisy, tržní zprávy a česko-americké osady nalezají se v tomto čísle vedle tří původních vyobrazení a mapy severozápadní části okresu Saunders a pozemky českých osadníků.

Na pravé straně nalézá se vyobrazení čistokrevného importovaného italského osla s popisem. Dále následují články: Stříhání koní; Ze světové výstavy (od zvláštního zpravodaje Hospodáře); Problížení masa a majitelé jatek; Pěstí rostliny; Drobnosti; Koně kopavé (s 2. vyobrazeními přístrojů k odnaučení koní kopání); Odstavování telat; Pěstí rostliny pro půdy písčité; Hovorna a zprávy tržní. V oddělení zvěrolékařském nalézá se články: Průtrž pupku; Podávání léků prasatům. Ve včelařství redigovaném p. V. Koupalem z Crown Point, Ind., jest pojednání o včelařských pracích pro měsíc listopad.

Dále následuje stať "Drůbežnictví" v dokončeném článku o hlučích více drobnostmi. Redakční strana vypíněna jest množstvím velezajímavých a poučných noticek redakčních a znamenitými původními články: "Za skývu chleba" a "Světový kongres hospodářský".

Štěpařství a zahradnictví, redigované odborníkem p. F. J. Olšanem obsahuje tyto delší články: Podzimní práce v zahradě na jihu; Ještě jednou o hraboši; Sněť ovocných stromů; Malmaisonské karafiáty; Podzimní práce v zahradě; Prořezávání a seřezávání ovocných stromů; Opatrování štěpnice a hojnost menších rad a pokynů. Strana 12., věnovaná domácnosti a rodině obsahuje krásný dopis od "Ženy rolníkovy", článek rodina a domácnost a hojnost všelikých užitečných rad pro naše hospodyně. Delší dopis nalézá se na str. 13.

Konečně následuje seznam českých osadníků v Americe s mapou severovýchodní části okresu Saunders a pokračování seznamu českých osadníků tamtéž.

Již se stručného obsahu tohoto může si soudný čtenář alespoň přibližně učiniti úsudek o bohatosti a ceně látky, obsažené v našem jediném, čistě hospodářském listu. Politika a náboženství nenalezají zde místa a proto nelze se diviti, že nalézá Hospodář mezi našim uvědoměným farmerstvem den ode dne větší obliby. Denně dochází redakci i vydavatelstvu četné dopisy uznání a pochvaly, kterou nemohou Hospodáři odepřiti ani ty naše také-hospodářské listy, které "do hospodářství dělají", chtějí-li však něco pořádného svým čtenářům jednou za čas podati, rádi sáhnuou pro látku do Hospodáře. I odborníci v Čechách rádi uznávají náš list za nejlepší toho druhu. A při tom všem nemá Hospodář co se předplatného týče v láci sobě rovného. Za jediný dollar dostanete 34 čísel, z nichž každé jedno samo o sobě má pro čtoucího a přemýšlejšího větší cenu celoročního předplatného. Při tom dostanete ještě za premií semena, která byste v drobném prodeji ani za \$1.00 nedostali. Letos zvlášť objednálo vydavatelstvo nové druhy pěstích rostlin pro suché a písčité půdy z Evropy, čímž zajisté svým příznivcům znamenitě prospěje. Jáme radou každému, aby dopsal si o jedno číslo na ukázkou, které se mu ochotně zdarma pošle. Po pohodlném prohlédnutí a spravedlivém posouzení nebude zajisté ani chvíli na vahách státi se předplatitelem tohoto listu. Adresujte jednoduše:

Hospodář, Omaha, Neb.

Na Matici Školskou.

Před rokem zabýjili jsme sbírku ve prospěch obmýšleného převezení pozůstatků zvěčnělého našeho básníka, pěvce Slávy Deery, Jana Kollára, ze hřbitova Vděnského do "Slavína" na Vyšehradě. Váak jelikož svolení k tomu nedocílilo, nemohlo se výsledku sbírky k tomu cíli použiti a ohlásili jsme v letě, aby páni přispívatelé naznačili nám, k jakému účeli sebranou sbírku věnovati máme; zdlí nebudou žádné námítky, že obrátíme peníze ve prospěch Matice Školské. Mino \$10., které my sami k účeli převezení pozůstatků Kollára věnovati hodlali, složeno bylo u nás pouze \$6.25 a jelikož nikdo se nepřihlásil, přispisujem částku tu ku sbírce na Matici Školskou. Posledně, v čísle 28., ohlásili jsme, že nalézá se u nás.....\$19.31 k tomu hořejších..... 6.25

Celá sbírka.....\$25.56
O dalš přispěvky prosíme.

Zprávy osobní.

- Pánové Jos. Mach a Jan Mach, uvědomili občané z okresu Saunders vraceli se tento týden z návštěvy na světové výstavě v Chicagu domů, při kteréto příležitosti se zastavili v Omaze a navštívili naši pástrnu. Jak se zdálo, byli oba nadšeně výstavou a byli se svou návštěvou úplně spokojeni.
- Pan Valček z Owatony, který druhdy bydlil v Anita, Iowa, mohl v městě našem a mluví by, že se tu usadí.
- Pan Sprostý z Clevelandu, který před 20 lety býval občanem ománským, přijel se opět jednou na Omahu podívat. Byl v Chicagu na světové výstavě a než se vrátil domů, chtěl viděti ještě též Omahu. Bylo nam petišením s ním se setkati.
- Pánové Polák z Prague a Haneš z Plze by- li v Omaze ve středu za obchodními a jinými záležitostmi, a strávili jsme s nimi příjemnou chvíli.
- Vážený krajan pan J. Kůča z Sheridan Co. byl v Omaze minulý týden a jak jsme zvedli, přivezl sem káru bramborů. Váak jak nám sdělil, nepoškodil valně, an firma řu kterou je poslal, jej obdila. Která firma to byla jsme se nedověděli.

DR. PRICE'S
Cream Baking
Powder.

Jediný čistý prášek z vinného kamene. — Žádná ammonie a kamenec.
Užíván v milionech domácností. — 40 let v popředí.